

Документ за разглеждане в заседание

B9-0325/2023

5.7.2023

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разискванията по изявлението на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност

съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно положението в Ливан
(2023/2742(RSP))

**Мунир Сатури, Тинеке Стрик, Николае Щефънуца, Ерик Маркварт,
Франсишку Герейру, Маргрете Аукен, Хана Нойман, Иняцио Корао,
Якоп Далунде**
от името на групата VERTS/ALE

**Резолюция на Европейския парламент относно положението в Ливан
(2023/2742(RSP))**

Европейският парламент,

- като взе предвид своите предишни резолюции относно Ливан,
 - като взе предвид Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Република Ливан, от друга страна¹,
 - като взе предвид окончателния доклад на мисията на Европейския съюз за наблюдение на изборите в Ливан през 2022 г.,
 - като взе предвид изявлението на заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) Жозеп Борел от 1 ноември 2022 г. относно политическата обстановка в Ливан,
 - като взе предвид решението на Европейския съвет от 26 юли 2022 г. за удължаване с една година на рамката на ЕС за целенасочени санкции,
 - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че Ливан е изправен пред опустошителна икономическа, финансова, социална и политическа криза с висока цена, която плаща народът на страната; като има предвид, че БВП се е свил с почти 40 % от 2018 г. насам, с което се заличават години на икономически растеж; като има предвид, че ливанската лира е загубила до 98 % от стойността си от края на 2019 г. насам; като има предвид, че по-голямата част от ливанското население понастоящем живее в бедност и държавата не успява да гарантира правото на всеки човек на адекватен жизнен стандарт, включително правото на прехрана;
- Б. като има предвид, че Ливан има динамично гражданско общество с многобройни активисти, общностни лидери, представители на академичните среди, хора на изкуството и младежки групи, които се мобилизират за промяна и призовават за спешни реформи в цялата страна;
- В. като има предвид, че мандатът на президента Аун изтече на 31 октомври 2022 г.; като има предвид, че през юни 2023 г. Наджиб Микати беше преназначен за министър-председател на служебното правителство до сформирването на ново правителство; като има предвид, че след 12 неубедителни кръга на парламентарни гласувания Ливан все така няма президент, което възпрепятства сформирването на ново правителство и затвърждава политическата безизходица; като има предвид, че Алиансът Хизбула в ливанския парламент многократно блокира

¹ ОВ L 143, 30.5.2006 г., стр. 2.

парламентарния вот, като напуска залата след първия кръг на гласуване и съответно възпрепятства провеждането на втори тур;

- Г. като има предвид, че общинските избори, които трябваше да се проведат до 31 май 2023 г., бяха отложени за втора поредна година;
- Д. като има предвид, че Риад Саламех, управител на централната банка на Ливан, е обект на поредица съдебни разследвания в страната и в чужбина, включително в шест европейски държави, по твърдения за измами, изпиране на пари и незаконно обогатяване, наред с другото; като има предвид, че през май 2023 г. Франция и Германия издадоха международни заповеди за арест на Риад Саламех, управител на централната банка на Ливан; като има предвид, че през януари 2023 г. съдебна делегация с представители от Франция, Германия и Люксембург започна разследване на дейността на централната банка на Ливан и нейния управител; като има предвид, че на 28 март 2022 г. Евроюст потвърди, че органите на Франция, Германия и Люксембург са иззели имущество и замразени активи на Риад Саламех на стойност 120 милиона евро; като има предвид, че Риад Саламех отрича да е имало неправомерни действия и отказва да подаде оставка; като има предвид, че мандатът му приключва през юли 2023 г.;
- Е. като има предвид, че почти три години след експлозията на пристанището в Бейрут през август 2020 г. все още не е имало нито сериозни арести на отговорни лица, нито диалог, извинение или обезщетение за семействата на жертвите, а същевременно разследванията на местно равнище на двама последователни главни следователи са активно прекъсвани от политически играчи и от ливанската съдебна система; като има предвид, че разследващият съдия Тарек Битар е призовал мнозина високопоставени длъжностни лица, включително генерали от службите за сигурност, съдии и бивши министри, но много от тях явно са отказали да сътрудничат; като има предвид, че на 25 януари 2023 г. главният прокурор на Ливан нареди освобождаването на всички лица, задържани като заподозрени във връзка с катастрофалната експлозия, заобикаляйки разследването;
- Ж. като има предвид, че опустошителната експлозия в пристанището в Бейрут през август 2020 г. отне живота на 200 души, рани други 6000 души и остави около 300 000 души без дом; като има предвид, че експлозията през 2020 г. беше причинена от съчетание от корупция и небрежност, които доведоха до незаконното складиране на 2750 тона амониев нитрат в пристанището;
- З. като има предвид, че на 7 март 2023 г. 38 държави направиха в рамките на Съвета на ООН по правата на човека съвместно изявление, в което осъдиха възпрепятстването на вътрешното разследване на взрива в пристанището на Бейрут от август 2020 г., като настоятелно призоваха Ливан да предприеме необходимите мерки за гарантиране на независимостта и безпристрастността на съдебната система и да гарантира прозрачно и безпристрастно разследване;
- И. като има предвид, че през януари 2023 г. Висшият съд в Лондон обяви Savarto Ltd., търговско дружество за химическа промишленост, за отговорно за предизвикването на смърт, телесни повреди и имуществени щети по дело,

заведено от адвокатската колегия в Бейрут от името на пострадали от взрива, което представлява първата присъда, свързана с експлозията;

- Й. като има предвид, че на 15 май 2022 г. в Ливан се проведоха избори с избирателна активност от 49,2 %; като има предвид, че в резултат на изборите в парламента влязоха 13 нови членове с реформаторски възгледи;
- К. като има предвид, че в доклада на мисията на Европейския парламент за наблюдение на ливанските парламентарни избори от 15 май 2022 г. се заключава, че купуването на гласове и клиентелизмът нарушава изборната справедливост, че кампанията е белязана от случаи на сплашване и неравномерно медийно отразяване и че много ливански институции не са били финансово подготвени да изпълняват мандата си по време на изборите; като има предвид, че в доклада се подчертава, че само осем от 118-те жени, включени в списъците, са били избрани в парламента и че са необходими реформи за укрепване на равенството между половете и представителството на жените в съответствие с международните ангажименти на Ливан;
- Л. като има предвид, че на 26 юли 2022 г. Европейският съвет удължи до 31 юли 2023 г. рамката за целенасочени санкции с цел справяне с положението в Ливан; като има предвид, че тази рамка предвижда възможността за налагане на санкции на лица и образувания, отговорни за подкопаването на демокрацията или принципите на правовата държава в Ливан; като има предвид, че Европейският съвет все още не е наложил санкции срещу лица или образувания съгласно тази рамка;
- М. като има предвид, че по оценки на правителството Ливан е приел близо 1,5 милиона бежанци; като има предвид, че истинският брой на бежанците е неясен, тъй като правителството на Ливан едностранно преустанови всички нови регистрации през 2015 г.; като има предвид, че през октомври 2021 г. към Върховния комисар на ООН за бежанците (ВКБООН) са регистрирани 882 532 бежанци, 851 717 от които са сирийци;
- Н. като има предвид, че от 5 април 2023 г. насам ливанските въоръжени сили извършват дискриминационни нападения срещу сирийски бежанци в цялата страна; като има предвид, че повечето бежанци бяха задържани и депортирани на сирийско-ливанската граница и предадени на сирийските органи без съдебна заповед, без да им е дадена възможност да говорят с адвокат или ВКБООН и без право да оспорват своето депортиране; като има предвид, че много от депортираните са регистрирани или известни на ВКБООН;
- О. като има предвид, че според Сирийската мрежа за правата на човека (SNHR) сирийският режим произволно е арестувал 2 504 бежанци, които са се върнали в Сирия от 2014 г. насам, от които 987 остават задържани, а 764 души понастоящем се считат за изчезнали; като има предвид, че сирийският режим е известен с нарушенията си на правата на човека, като например системни изтезания, сексуално насилие и насилствено изчезване; като има предвид, че Сирия продължава да не е държава, безопасна за завръщане, както беше подчертано от независимата международна анкетна комисия на ООН относно Сирийската

арабска република; като има предвид, че ЕС продължава да има единна позиция по въпроса за завръщането на бежанци в Сирия, а именно че такова завръщане може да бъде насърчавано или улеснявано единствено ако е „безопасно, доброволно и не накърнява достойнството“;

1. изразява дълбоката си загриженост във връзка с разрастването на политическата, икономическата, финансовата и социалната криза в Ливан, която продължава да причинява страдания на населението; изразява пълната си подкрепа за всички хора, засегнати от продължаващата криза, включително за всички жертви на взрива от август 2020 г. и техните семейства;
2. посочва сериозната отговорност, която миналите и настоящите политици на власт имат в удължаването и задълбочаването на кризата, и осъжда най-категорично престъпната небрежност, довела до бедствието, от което пострада ливанският народ; призовава ливанския парламент, политическите партии и заинтересованите страни да дадат приоритет на излизането на Ливан от политическата парализа, приключването на изборите за президент и възобновяването на изборния процес; призовава политическите участници в страната да започнат съдържателен диалог с оглед на предприемането на незабавни стъпки за жизненоважни реформи, гарантиращи мерки за борба с корупцията, макроикономическа политика, независима съдебна система и по-приобщаващи здравни и образователни системи;
3. осъжда възможно най-категорично факта, че почти три години след експлозията на пристанището в Бейрут политическите участници в Ливан продължават да избягват търсенето на отговорност и активно възпрепятстват работата на съдия-следователя Тарек Битар чрез съдебни дела и физически заплахи срещу него, както и с различни методи за възпиране; настоятелно призовава ливанските политици и високопоставени членове на съдебната система, по-специално главния прокурор Гасан Уейдат, незабавно да прекратят възпрепятстването на работата на съдия-следователя, да спрат кампанията за оклеветяване срещу него и да сътрудничат конструктивно на неговото разследване;
4. изразява съжаление от отлагането на общинските избори, които трябваше да се проведат до 31 май 2023 г.; настоятелно призовава Министерството на вътрешните работи и общините да се ангажират с провеждането на общински избори в рамките на следващите шест месеца и съответно да пристъпят към тяхната подготовка; като настоява, че заделянето на необходимия бюджет за провеждане на общински избори е отговорност на правителството, призовава Комисията и държавите членки да предложат специално финансиране за изборите;
5. изразява дълбока загриженост от ескалацията на антибежанската реторика от страна на ливанските политически партии и министри, които използват бежанците като изкупителна жертва за влошаващата се самопричинена икономическа криза;
6. настоятелно призовава Ливан незабавно да спре масовото депортиране на бежанци в Сирия, което е в нарушение на принципа на забрана за връщане, както

и да се въздържа от налагане на дискриминационни мерки и от подбуждане на омраза срещу сирийските бежанци;

7. призовава Европейския съвет и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) незабавно да наложат санкции срещу отделни членове на политическия елит на Ливан, които активно възпрепятстват сформирването на правителство и важните реформи или които участват в незаконно обогатяване, както и срещу лица и образувания, отговорни за груби нарушения на международното законодателство в областта на правата на човека в резултат на взрива в Бейрут, включително активното възпрепятстване на правосъдието;
8. отново отправя спешен призив към ЕС и неговите държави членки, особени тези от тях, които имат близки отношения с Ливан, спешно да поемат водеща роля в Съвета на ООН по правата на човека, за да се гарантира приемането на резолюция за създаване на международна и независима констативна мисия за разследване на взрива в Бейрут, с мандат за провеждане на задълбочено разследване на нарушенията и злоупотребите с правата на човека, свързани с експлозията и вътрешното съдебно разследване, и формулиране на препоръки относно необходимите мерки, за да се гарантира, че виновниците за тези нарушения и злоупотреби ще бъдат подведени под отговорност, и да се преодолеят основните системни пропуски, довели до експлозията и неуспеха на вътрешното разследване;
9. насърчава държавите — членки на ЕС, да съдействат на семействата на жертвите на пристанищния взрив в Бейрут да проучат възможностите за завеждане на дела в чуждестранни национални съдилища, както и да проучат възможностите за наказателно преследване на политици, обвинени в жестокости под универсална юрисдикция;
10. приветства разследванията на Европейската съдебна делегация във връзка с дейността на управителя на ливанската централна банка и насърчава държавите — членки на ЕС, да засилят разследванията на състоянието на ливанските длъжностни лица, арестувани на тяхна територия;
11. отново призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, ЕСВД и държавите членки да продължат да оказват силен натиск върху политическите представители на Ливан с цел отчетност и извършване на реформи, например като обвържат широкомащабната структурна подкрепа с осъществяването на реална промяна, включително антикорупционни мерки, прозрачни и основани на правила обществени поръчки, макроикономическа политика, независима съдебна система и по-приобщаващи здравна и образователна системи;
12. призовава Комисията и държавите членки да увеличат хуманитарната помощ за Ливан с акцент върху основните обществени услуги, като например здравеопазване, образование и подкрепа за бедни общности, включително бежанци;
13. призовава ЕС и неговите държави членки да окажат съдействие на местните активисти и участниците от гражданското общество в Ливан, които подкрепят

„отдолу нагоре“ хуманитарните усилия и усилията за стабилизиране и могат да осъществят реформи; приветства инициативите на местните общности и гражданското общество, насочени към създаване на местни механизми за предоставяне на помощ, подобряване на услугите и предефиниране на правата и отговорностите на гражданите и правителството;

14. счита, че въпреки че непрекъснатата финансова подкрепа на ЕС за бежанците и приемните общности е от жизненоважно значение, е необходим много по-силен ангажимент за споделяне на отговорността от страна на държавите — членки на ЕС, като например презаселване, хуманитарни схеми за приемане, опростено събиране на семейства и по-гъвкави визови разпоредби, за да се даде възможност на бежанците да търсят закрила извън най-близкия съседен регион;
15. изразява загриженост от многобройните случаи на лошо управление и измами, свързани с финансирани от ЕС проекти, поради липсата на прозрачност и надзор, както и лоши критерии за подбор, оферирани и водени на документация, като например случая с подкрепата на ЕС за управление на твърдите отпадъци в Ливан; отново призовава Комисията да увеличи отчетността и мониторинга на финансираните от ЕС проекти в Ливан, включително чрез публичен достъп до мониторинг и оценка на проектите и прозрачна комуникация относно отговорността в случай на забавяне или неуспех на проектите; призовава Европейската сметна палата и Европейската служба за борба с измамите да контролират и разследват всички подобни случаи на лошо управление; призовава за разследване и контрол на възможното съучастие на базирани в ЕС посредници в незаконните финансови потоци от Ливан към ЕС;
16. подчертава тежките условия, бедността и маргинализацията на палестинските бежанци в Ливан, чиито основни нужди и оказваните им услуги зависят основно от Агенцията на ООН за подпомагане на палестинските бежанци в Близкия изток (UNRWA); изразява загриженост от потенциалната неспособност на Агенцията на ООН за подпомагане на палестинските бежанци в Близкия изток (UNRWA) да продължи да подкрепя най-уязвимите, предвид значителният недостиг на финансиране според нейния спешен призив за 2023 г.;
17. призовава Европейската комисия да увеличи инвестициите си в енергия от възобновяеми източници в Ливан, по-специално слънчева енергия, тъй като това може да допринесе за преодоляване на предизвиканата от правителството криза в електроснабдяването, като същевременно се намалят високите емисии на CO₂ и замърсяването на въздуха, причинени от дизеловите генератори;
18. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Европейската комисия / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки, на генералния секретар на ООН, на генералния секретар на Арабската лига, на председателя на Парламентарната асамблея на Съюза за Средиземноморието и на правителството и парламента на Ливан.

